

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

(The Laos People's Democratic Republic)



1. ภาพรวมทั่วไป

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทยทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรมและด้านภูมิศาสตร์ ซึ่งมีที่ตั้งติดกับไทยทั้งทางบกและทางน้ำเป็นระยะทางยาวถึง 1,810 กิโลเมตร สปป.ลาว ปกครองโดยระบบสังคมนิยมประชาธิปไตย มีพรรคการเมืองเดียว คือ พรรคประชาชนปฏิวัติลาว และมีประธานประเทศเป็นผู้นำประเทศ ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของสภาแห่งชาติ โดยล่าสุดในการประชุมใหญ่ หรือการประชุมสมัชชาพรรค (Party Congress) ผู้แทนสมาชิกพรรคทั่วประเทศเมื่อเดือนมกราคม 2559 พันเอก บุนยัง วอละจิต ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการใหญ่พรรค และประธานประเทศคนใหม่ และ ดร.ทองลุน สีสุลิด ได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของ สปป.ลาว

สปป.ลาว เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล (Land Lock) แต่กลับมีบทบาทสำคัญทางด้านภูมิศาสตร์ในการเป็นพื้นที่เชื่อมโยง (Land Link) ด้านการคมนาคมขนส่งทางบกจากไทยไปยังจีนและเวียดนาม อีกทั้ง สปป.ลาว มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะป่าไม้ แร่ธาตุและทรัพยากรน้ำ สามารถ

ผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำเพื่อการส่งออกเป็นจำนวนมาก ทำให้ สปป.ลาว วางยุทธศาสตร์ที่จะเป็นแหล่งผลิตพลังงานที่สำคัญของเอเชีย (Battery of Asia) และ สปป.ลาว ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อให้หลุดพ้นจากประเทศด้อยพัฒนา (Least Development Country) ภายในปี 2563 การเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ไปเมื่อเดือนธันวาคม 2555 ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ สปป.ลาว ได้รับความสนใจจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้น

สิ่งที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงต่อเศรษฐกิจของ สปป.ลาว อย่างมากในอีก 3 ปี (หลังปี 2564) คือรถไฟความเร็วสูงจีน-สปป.ลาว จากคุนหมิงถึงเวียงจันทน์ระยะทาง 414 กิโลเมตร ซึ่งเป็นโครงการที่จะเปลี่ยนจาก "Land Locked to Land Linked" ทำให้การเดินทางจากด่านบ่อหาน (Mohan) ไปเวียงจันทน์ใช้เวลาเพียง 3 ชั่วโมง จากเดิมที่ต้องใช้เวลา 2 วัน และคาดว่าหลังโครงการรถไฟลาว - จีนแล้วเสร็จจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนเข้ามาปีละ 10 - 20 ล้านคน

2. ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

ลำดับที่	ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	ปี พ.ศ.			
		2559	2560	2561	2562(e)
1	ประชากร (ล้านคน) ²	6.6	6.7	6.8	6.9
2	อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละต่อปี) ³	7.0	6.9	6.5	6.5
3	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (พินล้านเหรียญสหรัฐฯ) ²	15.92	16.97	18.23	19.98
4	รายได้เฉลี่ยต่อหัว (GDP per capita) (เหรียญสหรัฐฯ) ²	2,416.86	2,540.84	2,690.19	2,907.08
5	อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ) ²	2.49	0.15	2.60	2.90
6	อัตราการว่างงาน (ร้อยละต่อปี) ⁴	0.7	0.6	0.6	0.6
7	หนี้รัฐบาลต่อ GDP (ร้อยละ) ²	58.45	63.58	66.74	67.85
8	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) (ร้อยละต่อ GDP) ¹	16.8	17.3	15.6	N/A
9	ดุลบัญชีเดินสะพัด (ร้อยละต่อ GDP) ²	-13.01	-12.12	-13.87	-12.25
10	สัดส่วน ODA รายได้ประชาชาติ (ร้อยละ) ¹	2.64	2.98	N/A	N/A
11	เงินทุนสำรองสุทธิ (ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ²	815	979	1,023	1,224

ที่มา: ¹ World Bank

² International Monetary Fund

³ ADB, Asian Development Outlook 2562

⁴ International Labour Organization

3. อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในปี 2561 World Economic Forum (WEF) ได้ปรับเปลี่ยนเกณฑ์และวิธีการคำนวณดัชนีความสามารถในการแข่งขันใหม่ ซึ่งสะท้อนภาพยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 หรือ The Fourth Industry Revolution ให้มากขึ้น ในปี 2561 สปป.ลาว มีค่า CGI อยู่ในอันดับที่ 112 จากทั้งหมด 140 ประเทศ โดยมีคะแนนรวม 49/100 คะแนน โดยในปี 2560 สปป.ลาว อยู่ในอันดับที่ 110 จากทั้งหมด 135 ประเทศ โดยองค์ประกอบที่ สปป.ลาว มีอันดับที่ดี คือด้านการแข่งขันภายในประเทศ (Product Market) และที่ต้องมีการปรับปรุงอย่างเร่งด่วน คือด้านการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ (Business Dynamism) ซึ่ง สปป.ลาว ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ลำดับที่ 134 ของโลก เป็นต้น

4. นโยบายรัฐบาล สปป.ลาว

การขยายตัวของเศรษฐกิจ สปป. ลาว มีอัตราสูงอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2561 – ปี 2562 รัฐบาล สปป. ลาว คาดการณ์เศรษฐกิจจะเติบโตในอัตราร้อยละ 6.5 ขึ้นไป และได้กำหนด 10 แนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ อาทิ การแก้ไขและฟื้นฟูหลังภัยพิบัติ การพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมและสังคม การพัฒนาชนบท และขจัดความยากจน เป็นต้น การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ โดย ADB คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจะเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 6.8 รายได้เฉลี่ยต่อคนอยู่ที่ 2,907 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนต่อปี เน้นการปรับปรุงและควบคุมเศรษฐกิจมหภาคให้มีความเข้มแข็ง และผลักดันให้มีการระดมทุนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 26 ของ GDP

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ-สังคม ของ สปป.ลาว ในระยะ 10 ปี (2559 - 2568) กำหนดให้ประเทศหลุดพ้นจากสถานะประเทศด้อยพัฒนา ในปี พ.ศ. 2563 และพัฒนาให้ได้อย่างสมบูรณ์ในปี 2568 เน้นส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เปลี่ยนโครงสร้างระบบเศรษฐกิจไปตามทิศทางอุตสาหกรรมที่ทันสมัยไปพร้อมกับการพัฒนาวัฒนธรรม-สังคม

ปัจจุบันนโยบายรัฐบาลของ สปป.ลาว ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เป็นสำคัญ อาทิ (1) โครงการก่อสร้างทางรถไฟลาว - จีน มีความคืบหน้าร้อยละ 55.69 และคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม 2564 ทั้งนี้ โครงการก่อสร้างฯ มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ การคมนาคม และการท่องเที่ยวของ สปป. ลาว ซึ่งจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงกับประเทศที่มีชายแดนติดกับทะเล เช่น การเชื่อมโยงกับเส้นทางรถไฟในประเทศไทย มาเลเซีย และประเทศอื่นๆ ทั้งนี้ คาดว่าโครงการดังกล่าวจะช่วยยกระดับ GDP ของ สปป. ลาว ให้เติบโตและสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเศรษฐกิจของ สปป. ลาว (2) โครงการก่อสร้างทางด่วนเวียงจันทน์-วังเวียง คาดว่าจะเริ่มดำเนินการได้ภายในปี 2562 (3) โครงการก่อสร้างเส้นทางคู่ขนาน R3 แขวงบ่อแก้ว (ชายแดนจีน – สปป. ลาว – ไทย) (4) โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจใหม่สี่ทันดอน

(5) การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในเขตเศรษฐกิจพิเศษต่างๆ (6) การก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าที่จะแล้วเสร็จอีก 12 เขื่อน และ (7) การผลิตในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เช่น ทองคำ ทองแดง ตะกั่ว ในแขวงเซกอง

5. สถานะล่าสุดทางเศรษฐกิจ

กรมภาษี กระทรวงการเงิน ของ สปป.ลาว ได้รายงานไว้ในเดือนมกราคม 2562 สปป.ลาว มีมูลค่าการนำเข้าสินค้าจำนวน 420 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยสินค้าสำคัญ ได้แก่ น้ำมัน และเครื่องจักร อุปกรณ์ และมีมูลค่าส่งออกจำนวน 366 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยสินค้าสำคัญ ได้แก่ แร่ธาตุ และสินค้าเกษตร ทั้งนี้ สปป.ลาว ได้มีมาตรการยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้ากว่า 8,500 รายการจากประเทศสมาชิกอาเซียน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 89 ของรายการสินค้าภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) โดยรัฐบาล สปป.ลาว หวังว่าการยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้าจะช่วยให้ผู้บริโภคชาวลาวซื้อสินค้าได้ในราคาที่ถูกลง โดยเฉพาะสินค้าจากประเทศไทย รวมทั้งช่วยยกระดับราคาสินค้าและอัตราเงินเฟ้อของประเทศ ท่ามกลางภาวะอ่อนค่าต่อเนื่องของเงินกีบ

สปป.ลาว มีการพัฒนาระบบแจ้งภาษีศุลกากรประตูเดียวแห่งชาติ (Lao National Single Window - LNSW) เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมการค้าเงินธุรกิจให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ กรมการนำเข้าและส่งออกของ สปป.ลาว จะเริ่มดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าส่งออกยานพาหนะผ่านระบบ LNSW ผ่านเว็บไซต์ www.laonsw.net ซึ่งคาดว่าจะช่วยลดเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนให้สั้นลงและมีความโปร่งใสมยิ่งขึ้น โดยนายสมมติ ดวงดี รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกระทรวงการเงินแห่ง สปป. ลาว กล่าวว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบจะเริ่มใช้ระบบดังกล่าวที่ด่านสากลสะพานมิตรภาพลาว-ไทย แห่งที่ 1 (เวียงจันทน์-หนองคาย) เป็นที่แรก

ภาคการท่องเที่ยวลาวมีแนวโน้มการเติบโตที่ดีในปี 2562 จากแคมเปญ “Visit Laos Year 2561” โดยจากข้อมูลประมาณการเบื้องต้นของรัฐบาล สปป.ลาว พบว่า สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2561 อยู่ที่ 4.1 ล้านคน ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6 (YoY) จากปี 2560 ทั้งนี้ สะท้อนถึงการฟื้นตัวสำหรับปี 2562 รัฐบาล สปป.ลาว ได้ร่วมมือกับทางการของจีนออกแคมเปญ Visit Laos-China 2562 เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างสองประเทศ โดยคาดว่าโครงการดังกล่าวจะเป็นแรงสนับสนุนสำคัญต่อภาคการท่องเที่ยวลาว เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวจากจีนที่เดินทางมาท่องเที่ยวยัง สปป.ลาว มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา